

KONVENCIJA SAVETA EVROPE O BORBI PROTIV TRGOVINE LJUDIMA

Prvi međunarodni pravni instrument koji stavlja zaštitu prava žrtava u središte borbe protiv trgovine ljudima. Otvorena je za pristupanje i državama koje nisu članice Saveta Evrope.

2005 usvojena
u Varšavi

2008 stupila
na snagu

2025 48 država
potpisnica

KOJA JE DODATNA VREDNOST KONVENCIJE?

- ▶ Prepoznaje trgovinu ljudima kao kršenje ljudskih prava
- ▶ Primenjuje se na sve žrtve i sve oblike trgovine ljudima
- ▶ Usredsređuje se na zaštitu prava žrtava
- ▶ Obezbeđuje okvir za zaštitu žrtava i svedoka
- ▶ Uspostavlja mehanizam praćenja kako bi se obezbedilo njeno delotvorno sprovođenje

KOJI SU GLAVNI STUBOVI KONVENCIJE?

- PREVENCIJA
- ZAŠTITA
- KRIVIČNI POSTUPAK
- PARTNERSTVO

KOJA PRAVA IMAJU ŽRTVE TRGOVINE LJUDIMA PREMA KONVENCIJI?

IDENTIFIKACIJA

Pravo da budu identifikovane kao žrtve nezavisno od krivičnih postupaka protiv trgovaca.

ZAŠTITA PRIVATNOG ŽIVOTA

Lični podaci žrtava ne mogu biti javno objavljeni i mogu se čuvati samo u određene zakonom propisane svrhe.

POMOĆ

Bez obzira na to da li žrtve saraduju u krivičnoj istrazi one imaju pravo na odgovarajući bezbedan smeštaj kao i psihološku, materijalnu i drugu pomoć.

OPORAVAK I PERIOD RAZMIŠLJANJA

Pretpostavljene žrtve imaju pravo na period za oporavak i razmišljanje od najmanje 30 dana kako bi se oslobodile uticaja trgovaca ljudima i/ili odlučile o saradnji sa vlastima.

DOZVOLA BORAVKA

Pravo na obnovljivu boravišnu dozvolu ako to zahteva lična situacija žrtava ili ako im je potrebno da ostanu u zemlji da bi saradivale u istrazi ili krivičnom postupku.

NAKNADA I PRAVNA POMOĆ

Pravo na informacije, pravnu podršku besplatnu pravnu pomoć i naknadu za materijalnu i nematerijalnu štetu koju su pretrpele.

REPATRIJACIJA I POVRATAK

Povratak žrtava u zemlju porekla mora se odvijati uz dužno poštovanje njihovih prava, bezbednosti i dostojanstva, uzimajući u obzir status svih povezanih pravnih postupaka.

PRINCIP NEKAŽNJAVANJA

Države moraju obezbediti mogućnost neizricanja kazne žrtvama trgovine ljudima zbog učešća u nezakonitim aktivnostima koje su bile prinuđene da počine.

ZAŠTITA TOKOM ISTRAGE I SUDSKOG POSTUPKA

Žrtve i njihove porodice imaju pravo na zaštitu od potencijalne odmazde ili zastrašivanja.

DEČIJA PRAVA

Pored prava koja se odnose na sve žrtve trgovine ljudima, deca imaju pravo na posebne mere pomoći i zaštite koje uzimaju u obzir njihov najbolji interes.

MEHANIZAM PRAĆENJA

Važna dodatna vrednost Konvencije jeste uspostavljanje mehanizma za praćenje njenog sprovođenja. Sastoji se od dva stuba i zasnovan je na stalnom dijalogu sa državama članicama.

GRUPA EKSPERATA ZA BORBU PROTIV TRGOVINE LJUDIMA (GRETA)

15 nezavisnih stručnjaka
Multidisciplinarna stručnost

GRETA periodično ocenjuje sprovođenje Konvencije u svakoj državi članici. To podrazumeva slanje upitnika organima vlasti i civilnom društvu, posetu zemlji i pripremu izveštaja sa nalazima i zaključcima. GRETA takođe pruža smernice o temama i pojmovima Konvencije.

KOMITET STRANA UGOVORNICA

Političko telo koje čine predstavnici država potpisnica Konvencije.

Na osnovu izveštaja i zaključaka GRETA-e, Komitet upućuje preporuke državama ugovornicama o merama koje je potrebno preduzeti u skladu sa izveštajem GRETA.

SVAKA DRŽAVA POTPISNICA OCENJUJE SE NA SVAKIH 4 DO 5 GODINA

1. KRUG 2010

Fokus: Pregled sprovođenja Konvencije

2. KRUG 2014

Fokus: Uticaj mera, trgovina decom i novi trendovi

3. KRUG 2018

Fokus: Pristup pravdi i delotvorni pravni lekovi

4. KRUG 2023

Fokus: Ranjivosti na trgovinu ljudima i upotrebe informacionih i komunikacionih tehnologija

KAKO SE PRAĆENJE SPROVODI?

Za svaki krug, GRETA usvaja **upitnik**, koji se šalje državnim organima civilnom društvu.

GRETA organizuje **posetu zemlji** kako bi prikupila dodatne informacije. GRETA usvaja **nacrt izveštaja**, koji se šalje državnim organima na komentar.

Nakon prijema komentara državnih organa GRETA usvaja **konačni izveštaj** koji se objavljuje.

Komitet strana ugovornica usvaja **preporuke** zasnovane na zaključcima GRETA. Vlade izveštavaju Komitet strana ugovornica o preduzetim merama za njihovo sprovođenje.

GRETA nadalje postavlja **dodatna pitanja** i/ili organizuje **okrugli sto** u zemlji.

TEMATSKI RAD GRETA

GRETA je objavila tematske izveštaje i smernice o:

- ▶ trgovini ljudima u svrhu radne eksploatacije
- ▶ trgovini decom
- ▶ pomoći žrtvama
- ▶ pristupu međunarodnoj zaštiti za žrtve trgovine ljudima
- ▶ trgovini ljudima posredstvom interneta i tehnologije
- ▶ trgovini ljudima u kontekstu migracije
- ▶ periodu za oporavak i razmišljanje

✓ UTICAJ PRAĆENJA

- ✓ zakonodavne promene
- ✓ imenovanje nacionalnih izvestilaca o trgovini ljudima
- ✓ usvajanje strategija i akcionih planova za borbu protiv trgovine ljudima
- ✓ poboljšanje procedura za identifikaciju žrtava trgovine ljudima
- ✓ osnivanje specijalizovanih skloništa
- ✓ povećano finansiranje za pomoć žrtvama
- ✓ obučavanje i specijalizacija stručnih lica

ZA VIŠE INFORMACIJA

Svi izveštaji o zemljama, uputstva i publikacije dostupni su na internetu.

www.coe.int/trafficking
trafficking@coe.int

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE